

Gazeta

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XV nr. 748

vineri 27 martie 1964

8 pagini 25 bani

Vacanță de primăvară în Paringul încă înzăpezit

Prezența educatorului în vacanță

Am cunoscut, în primele zile ale acestei vacanțe, un grup de vreo treizeci de elevi: toată clasa a XI-a „C” de la Școala medie nr. 28 din București. Plecau, conform tradiției statornicite din primii ani de școală, în excursie. De data aceasta ținta era Valea Prahovei, Brașov, Bran.

În autobuzul mare, confortabil, s-au urcat sprinten fetele, apoi băieții (politețea se impune în orice împrejurare) și în câteva clipe toate locurile s-au ocupat. Nu lipseau, firește, nici rucsacurile dol-dora de pachete, nici schiurile, nici aparatele de fotografiat, nimic din toate cele necesare unei adevărate excursii.

Un huruit înăbușit și mașina a pornit...

De pe scaunul său, diriginta clasei, tovarășa Matilda Butoi, își privește elevii. Cum s-au așezat? Cine cu cine stă? Pare, acesta, un lucru neînsemnat, dar ea știe că, în realitate, are adesea însemnătatea lui. Iată-o pe Gabriela, frunțașă clasei. Este o fată veselă, plăcută, prietenoasă. O iubesc și o stimează toți colegii. Stă alături de Dan. „Sint prieteni buni” — îmi spune diriginta, zimbând cu subînțelesuri. Iată-l și pe Dinu, antrenat într-o aprigă dispută cu Mihai, pe Iulia și pe Magda, pe Bogdan, pe Adina, pe Sandu... A îndrăgit chipurile acestea tinere, luminoase, s-a atașat de fiecare încă de acum trei ani, de când le este dirigintă

...Autobuzul înghite kilometru după kilometru. Șoseaua se întinde netedă, îmbietoare.

— Priviți termocentrala! strigă Bogdan. Privirile se întorc la ferestre, spre dantelăria de rețele și conducte a termocentralei de la Brazi. Au văzut-o de multe ori, dar de fiecare dată când trec pe lângă ea o privesc cu același interes.

În câteva clipe se încinge o discuție despre viitoarea profesiune. Se mărturisesc sincer dorințele, visurile, năzuințele.

— Încă nu m-am putut hotărî: să aleg electrotehnica sau metalurgia? Parcă mă atrag mai mult furnalele...

— Eu v-am spus dorința mea de mult. A rămas aceeași, merg la arhitectură. Proiectezi orașe noi, teatre, săli de sport, stadioane. E minunat, nu? — se entuziasmează Adina.

— Proiectele cer cunoștințe te-meinice de matematică și tu nu prea ai învățat trimestrul acesta — îi atrage atenția diriginta. Adina roșește puțin și recunoaște că așa este. Dar sigur: după vacanță, în ultimul trimestru, are să obțină note mult mai mari.

Chimia, electrotehnica, automa-tica, construcțiile... Fiecare face proiecte care mai de care mai îndrăznește, mai frumoase. Diriginta îi ascultă pe toți. Pe unii îi a-probă: gândesc cu maturitate, își cunosc posibilitățile, sint hotărâți. Altor le atrage atenția, printr-un cuvânt prietenesc, să-și facă așa cum se cuvine datorită de elevi, pentru că de aceasta depinde în mare parte viitorul lor. A fost o discuție firească, nu căutată, nu programată, născută spontan. Diriginta însă a făcut din ea un prilej de a sublinia încă o dată o problemă serioasă, de cea mai mare actualitate pentru elevii ei. De la viitoarea profesiune, dis-

cuțiile au trecut apoi la cărți, la ultimele noutăți literare, la spectacole de teatru, la filme. Toată lumea vorbea aprins, cu însuflețire. Numai într-un colț, lângă fereastră, un băiat continua să citească, absorbit. Am aflat de la dirigintă că este unul din cei mai buni elevi ai clasei, dar că, în ciuda faptului că toți colegii îl simpatizează, este foarte retras și timid. Firește, Alexandru nu trebuia lăsat în afara discuțiilor celorlalți. Și diriginta a găsit soluția: Gabriela a fost rugată (în taină) să-l „deranjeze”, adică să-l provoace la o discuție. De multe ori Gabriela, secretara U.T.M. a clasei, i-a fost de mare ajutor în soluționarea unor astfel de probleme. Și acum lucrurile s-au petrecut la fel. Așezându-se lângă Alexandru, ea a început să vorbească despre eroii cărții pe care o citea acesta. Tentația a fost mare, așa că s-a lăsat „prins”. În câteva clipe au fost înconjurați de alți colegi și discuția, devenită colectivă, a continuat pînă la sfârșitul drumului cu participarea vie a lui Alexandru.

„Ura! Am ajuns la Cioplea”. O smucitură scurtă și autobuzul se oprește. Pe zăpada afinată sar

unul după altul 30 de perechi de bocanci.

Revederea cu munții a produs o explozie de nestăvilită bucurie. Pădurea răsună de vuietele elevilor. Se dau de-a dura prin zăpadă, aleargă prin pădure. După vreo sfert de ceas, diriginta i-a chemat să restabilească ordinea: trebuie pus la punct itinerariul ce va fi străbătut în continuare, trebuie planificat cit mai bine timpul de popas în fiecare localitate. Și elevii nu s-au lăsat rugați: ei știu din celelalte vacanțe că reușita oricărei excursii depinde în mare măsură de buna organizare, de disciplină.

Băieții, mai ales cei mai voinici, au luat bagajele (nici o dată în excursii fetele nu sint lăsate să poarte bagajele) și au pornit primii pe poteca ce șerpuia prin pădure. Îi aștepta o zi frumoasă, cu soare primăvărat. Îi așteptau, în următoarele zile ale excursiei, noi și noi bucurii, noi și noi prilejuri de a-și îmbogăți cunoștințele. Alături de ei diriginta le întregea bucuriile cu experiența ei de pedagog competent, de adevărat îndrumător al celor tineri.

M. VERDEȘ

Comoara de talente

pisodul intîlnirii dintre Franz Liszt și Barbu Lăutaru în care marele pianist și compozitor încearcă o uimitoare revelație în fața talentului strălucit al unui umil violonist de taraf popular este atât de cunoscut, încît nu are rost să-l mai repovestim. În egală măsură este cunoscută, din însemnările lui Alexandru Vlahuță, descoperirea cu totul întîmplătoare a micului ucenic zugrav devenit mai târziu pictorul Nicolae Grigorescu, cel mai mare artist plastic al Romîniei. Ceea ce reține atenția și îndeamnă, ca și în alte prilejuri, la meditație este raritatea, caracterul aproape miraculos al faptelor care au dus în trecut la desprinderea din anonimul doar a cîtorva nestemate din uriașa comoară de talente a poporului nostru.

Cit de dureroasă apare, în lumina unor asemenea întîmplări, pierderea în anonim, datorită politicii nefaste a guvernanților burghezo-moșierimii, a unor talente care puteau ilustra istoria culturală a țării!

Atmosfera în care ne aflăm impune de la sine asemenea scurte secvențe retrospective: participăm, în eleganta sală „Dalles”, la unul din recitalurile de muzică instrumentală prezentat de școlile de artă în cadrul celui de-al VI-lea Festival republican al școlilor și institutelor de artă.

Larga și continua valorificare a talentelor artistice din toate regiunile țării pe care o constituie festivalul școlilor și institutelor de artă, ca și diferitele concursuri artistice amatoare cu caracter republican evidențiază munca migăloasă, pasionată, a celor cărora li s-a încredințat formarea viitorilor artiști. Ne povestea profesorul unuia dintre cele mai tinere școli de artă, școala din Tirgoviște, despre adevăratele „prospecțiuni” pe care le efectuează în fiecare vară, împreună cu colegii săi, pentru a descoperi în școlile sătești copii talentați în diferite domenii ale artei. Mijloace multiple, unele pline de ingeniozitate — cum sint de pildă scurtele recitaluri de balet organizate la sate de școala de coregrafie din Cluj — sint utilizate de toate școlile de artă, ai căror profesori colindă toate drumurile țării, din Maramureș pînă în Delta, în căutarea celor capabili să urce spre culmile artei.

Apoi, de-a lungul anilor, se desfășoară în școli și mai departe, în instituturile de artă, o muncă stăruitoare de șlefuire a talentelor, de formare a măiestriei, de educare a concepțiilor artistice. Obiectivul propus: nici un talent să nu se piardă, toate să înflorească în climatul cel mai potrivit.

Succesele tot mai numeroase, afirmarea tot mai puternică a artei romînești în lumea întregă, valoarea unor tineri deosebit de înzestrați sint dovezi incontestabile ale realizării acestui obiectiv.

Festivalul tinerelor talente

Ne aflăm în plină desfășurare a celui de al VI-lea Festival republican al școlilor de artă. În studioul de concert al Radioteleviziunii, în sala mică a Palatului R.P.R. în sălile de concert și de expoziție de la „Dalles”, în sala Teatrului C.C.S. precum și în alte trei săli de spectacole din Capitală avem prilejul să vedem realizările celor mai valoroase elemente pe care le formează în prezent școlile și institutele de artă. Insuși acest fapt, ca și ansamblul măsurilor luate pentru asigurarea desfășurării în cele mai bune condiții a manifestărilor festivalului (inclusiv ambianța specifică marilor concerte sau vernisaje), scot puternic în evidență grija și atenția care se acordă formării viitorilor muncitori, artiști plastici și balerini.

Una dintre principalele caracteristici ale festivalului republican al școlilor și institutelor de artă o constituie faptul că ele reprezintă un mijloc amplu de relevare a unor noi și viguroase talente artistice. Un mare număr de artiști tineri care s-au afirmat în ultimii ani în viața noastră artistică au fost remarcați pentru prima oară cu prilejul desfășurării edițiilor trecute ale festivalului. Ștefan Ruha și Daniel Pedlovski, laureați ai unor concursuri și festivaluri muzicale internaționale. Varujan Cosghian, prim concert-maistru al Filarmonicii de stat „George Enescu”, balerinele Cristina Hanel, solistă a Teatrului de operă

și baiet. Valeria Căpraru, solistă la Opera de stat din Cluj, foarte tinerii balerini Lăcrămioara Stan și Mălina Bănuț, ca și mulți alți artiști au fost remarcați și-au relevat în cadrul concursurilor ediții ale festivalurilor școlilor și institutelor de artă. La fel, în cadrul atelierelor de artă plastică, precum și la recenziile artistice de pictură, sculptură și grafică se află multe exponate din rindul tinerilor artiști care și-au expus pentru prima oară operele în sălile de expoziții ale Festivalurilor republicane ale școlilor și institutelor de artă. Desigur că, la înțelegerea deplină a măiestriei în domeniul artei plastice, este mai îndelungată, mai lentă îndoielă și mai durabilă decât în cazul muzicii sau al coregrafiei, însă, înțelegându-se treptat numele în cântec de muzică plastică românească.

Înțelegerea este, fără îndoială, și rezultatul de mare al activității festivalului republican. La el participă cei mai valoroși tineri, științivii din rândul marilor elevi ai celor 10 de școli de artă din întreaga țară. Ei s-au pregătit temeinic în cadrul orier de curs și de studiu individual, sub conducerea profesorilor de specialitate, pentru a demonstra pregătirea multilaterală pe care au primit-o. Căci în această chestie principala caracteristică a festivalurilor republicane ale școlilor și institutelor de artă: de parte de a fi o simplă demonstrație de virtuozitate a unor tineri

talentați, ele constituie o verificare amplă a școlii artistice românești un prilej pentru profesorii școlilor de muzică, de artă plastică și coregrafie de a analiza critic rezultatele muncii pe care au desfășurat-o.

În ultimii ani, învățământul artistic din țara noastră a înregistrat importante progrese pe calea îmbunătățirii conținutului și metodelor de predare. S-au făcut serioși pași înainte către largirea orizontului de cultură muzicală a elevilor, către întărirea caracterului științific al predării. Au fost editate valoroase lucrări metodice, bazate pe experiența cadrelor didactice fruntașe și a studierii tehnicii marilor virtuozii din fiecare domeniu al artei, s-au organizat reținute schimburi de experiență între școlile de artă, în care s-au urmărit pregătirea de specialitate a elevilor. O contribuție însemnată la ridicarea nivelului artistic general al școlilor de artă a adus-o popularizarea, în cadrul unor constatări comune și ai unor spectacole și expoziții, a experienței acumulate de unele școli de artă cu tradiție mai veche cum sint, de pildă, școlile de muzică de 12 ani nr. 1 și nr. 2 din București, școlile de muzică din Timșoara, Cluj, Iași și Tg. Mureș, școlile de arte plastice din București, Iași și Cluj, școlile de coregrafie din Cluj și București.

Procesul instructiv-educativ des-

fășurat în școlile de artă s-a îmbogățit în ultimii ani cu unele forme specifice, așa cum sint de pildă audițiile și expozițiile publice organizate periodic, turneele artistice desfășurate în cadrul regiunii respective etc.

Rezultatele pozitive ale tuturor acestor strădanii se vădese puternic în cuprinsul manifestărilor celui de-al VI-lea Festival republican al școlilor și institutelor de artă. Am asistat miercuri, în sala „Dalles” și în sala Școlii medii de muzică nr. 2, la primele audiții publice din cadrul actualului festival, prezentate de elevii școlilor de 8 ani și medii din Bacău, Roman, Baia Mare, Deva, Caransebeș, Piatra Neamț, Sibiu, Cimpulung Muscel, Petroșeni, Hunedoara, Tirgoviste, Tg. Jiu etc. Acestea sint, în general, școli create recent, în localități care nu au cunoscut în trecut o bogată viață artistică. Strădania, munca entuziastă a cadrelor didactice din școlile respective au determinat în majoritatea cazurilor o bună pregătire a elevilor, înțelegerea de către aceștia a conținutului lucrărilor prezentate și o frumoasă ținută interpretativă. Aceeași remarcă este valabilă și pentru majoritatea lucrărilor de artă plastică prezentate în cadrul expoziției din sala „Dalles”. Deși este prematur să desprindem concluzii, se pare că această creștere calitativă a pregătirii elevilor din școlile de artă recent înființate constituie

una dintre principalele trăsături pozitive ale actualului Festival al școlilor și institutelor de artă.

În zilele ce urmează vom avea prilejul să asistăm la recitalul prezentat în sala „Dalles” de către elevii Școlii medii de muzică nr. 2 din București și ai școlilor medii de muzică din Timșoara și Brașov, iar în sala Teatrului C.C.S. la un spectacol de balet susținut de elevii școlilor medii de coregrafie din București și Cluj. Va fi fără îndoială interesant de urmărit în ce măsură au reușit aceste școli, ai căror elevi s-au afirmat puternic cu prilejul edițiilor anterioare ale festivalurilor, să-și păstreze prestigiul cîștigat. Judecînd după rezultatele obținute de ele pînă acum, se pare că personalul didactic al fiecăreia din ele a muncit temeinic pentru pregătirea elevilor, fiind în măsură să reziste asaltului întreprins de valoroșii reprezentanți ai școlilor recent înființate.

Desfășurîndu-se în climatul specific al acestor manifestări tradiționale, în care se îmbină entuziasmul și emoția manifestate de participanți, de profesorii care i-au pregătit și de public, cel de al VI-lea Festival republican al școlilor și institutelor de artă va inscrie, fără îndoială, un nou progres în domeniul pregătirii viitorilor artiști.

AL. CIUCA

„geniul artistic al poporului român constituie, desigur, pentru fiecare dintre noi, pedagogii, motiv de mîndrie și totodată îndemn de a cultiva în sufletul elevilor noștri dragostea pentru creația artistică populară...”

Muzeul de artă populară

Arta noastră populară a primit un de mult, la Cairo, o strălucită confirmare a valorii ei, a locului de frunte pe care-l ocupă în cadrul artei populare universale. Expoziția românească deschisă cu prilejul primului festival internațional de folclor a fost o revelație pentru participanții la festival, mulți dintre ei specialiști de prestigiu în acest domeniu. Critici de artă și ziariști au înscris în unanimitate, în articolele lor, cele mai elogioase aprecieri. „Popor eminent de artiști, românii au creat o întreagă gamă de forme și culori”, scrie revista „Images”, în timp ce „Le journal d'Egypte” apreciază arta populară din patria noastră ca avînd „extraordinare posibilități artistice”, care „indică o frumoasă ambianță populară de bucurie a vieții”.

Am relatat numai cîteva din numeroasele ecouri ale artei populare a patriei noastre la festivalul de la Cairo. Prețuirea de care se bucură geniul artistic al poporului român constituie desigur, pentru fiecare dintre noi, pedagogii, motiv de mîndrie și totodată îndemn de a cultiva în sufletele elevilor noștri dragostea pentru creația artistică populară, în care se oglindește frumusețea de simțire și gingărie a poporului.

Muzeul de artă populară al R. P. Romîne, organizatorul expoziției amintite, a deplasat însă la Cairo doar o mică parte din piesele de adevărat tezaur artistic pe care le-a achiziționat în destul de îndelungata lui existență (58 de ani). În sălile de expoziție ale muzeului, ca și în depozitele lui, se află peste 30.000 de piese etnografice cu caracter artistic (ceramică, textile de casă, port, lemn, fier, os, pictură pe lemn și sticlă, artizanat etc.), reprezentînd creația artistică populară din toate regiunile țării. Fiecare din colecțiile muzeului cuprinde sute, uneori mii de piese, toate de o incontestabilă valoare etnografică și artistică. Și fiecare din aceste piese, care însumează nenumărate ceasuri de mîgală, te farmecă prin bogăția și varietatea culorilor, prin eleganța liniei, prin finețea cu care a fost lucrată.

Colecția de costume populare — cea mai bogată din muzeu, cuprinzînd circa 10.000 de piese — ne înfățișează portul de sărbătoare al țărănilor noștri, cel de lucru,

portul de muncă și iarnă. Dar fie că privești costumul de eleganță sobră din zona Sîrbizii — în care domină negrul și albul, fie că te reține cel din zona Lugoșului — care-ți ia parcă ochii prin culori și prin bogăția ornamentului, fie că rămii uimit de armonia cromatică a costumului oltenesc, nu poți să nu te gîndești la gustul înălțat al creațiilor populare.

Colecția de coroare cuprinde peste 2.000 de piese de mare valoare artistică, unele din ele datate din prima jumătate a secolului al XIX-lea. Se află aici piese cu motive decorative de o mare diversitate din regiuni vestite în arta țesutului — Oltenia, Moldova, Maramureș, Banat. Coroarele oltenesti îmbină în cele mai reușite piese decorul geometric cu cel floral și zoomorf. Adesea apar și oameni în costumele timpului, sau chiar scene istorice, de mare valoare documentară pentru cercetările etnografice și istorice.

Colecția de obiecte artistice populare conține piese de mobilier împodobite cu sculpturi, creștături, pirogravuri, împlețituri, unelte de muncă, instrumente muzicale care atestă vechi tradiții de cultură populară în patria noastră, ca și piese de ceramică, de artizanat, cornuri de vîntoare etc.

Muzeul posedă și o colecție de artă populară de peste hotare, realizată prin schimburi cu instituții similare din U.R.S.S., R. P. Bulgaria, R.D.G., R. D. Vietnam, R. P. Chineză etc., precum și o bibliotecă de specialitate, o fototecă și o colecție de gravuri, stampe și desene, care cuprinde peste 20.000 de piese.

Lucrătorii științifici ai muzeului selecționează și valorifică creația de artă populară, mijlocesc cunoașterea unora dintre cele mai importante valori ale patrimoniului nostru cultural, activitate cu multiple implicații educative.

Am răsfoit documentele privind activitatea dusă de muzeu pentru popularizarea artei noastre populare în rîndurile elevilor. Sălile sale au primit adesea excursioniști din școlile Capitalei și ale întregii țări. Dar numărul lor poate fi mult mai mare. Cunoașterea de către elevi a artei populare va lăsa urme adînci în universul lor sufletesc.

C. RĂDOI

ISTORIE

Exigențe specifice

În răgazul acestei vacanțe dau o atenție deosebită pregătirii lecțiilor de istorie pe care le voi preda în ultimul trimestru elevilor din clasa a XI-a, ce se vor prezenta, în vară, la examenul de maturitate. După cum se știe, la acest examen ei vor fi verificați și în ceea ce privește cunoștințele de istoria României, pe care le studiază în acest an la clasă. Iată de ce lecțiile de istorie — și în special cele din ultimul trimestru, care includ și recapitularea materiei, impun profesorului anumite exigențe specifice.

Vorbind despre aceste exigențe am în vedere bineînțeles, în primul rând, necesitatea de a asigura însușirea riguroasă, temeinică a principalelor noțiuni de istorie a R.P.R. Îmi propun să nu trec cu vederea nici o lacună, nici o manifestare de superficialitate. Ori de câte ori voi observa că elevii nu au înțeles suficient de bine o anumită problemă, că nu au memorat cu exactitate datele importante ce trebuie reținute, că nu cunosc desfășurarea unui anumit eveniment însemnat voi reveni insistând până la fixarea deplină și definitivă a cunoștințelor.

Aș putea spune însă că aceasta este exigența minimă pe care o am în vedere în pregătirea elevilor de clasa a XI-a. Și aceasta, deoarece știu că examenul de maturitate va solicita elevilor ceva mai mult decât cunoștințele incluse în cuprinsul lecțiilor din manual. Ei vor trebui să dovedească cu acest prilej nu numai că știu care au fost, de pildă, bătăliile lui Ștefan cel Mare și unde s-au purtat ele, sau care a fost situația economică a Țărilor Române în preajma Revoluției de la 1848. Dincolo de acest bagaj de cunoștințe faptice ei vor trebui să dovedească și capacitatea de a le interpreta, de a stabili relații între diferitele elemente ale dezvoltării sociale, de a explica raporturile de cauzalitate care leagă între ele diversele fenomene istorice. Tocmai această capacitate este, după părerea mea, trăsătura definitorie a „maturității” elevilor clasei a XI-a.

În lumina acestor cerințe mi-am propus să-mi pregătesc lecțiile pe care le voi preda în trimestrul al III-lea. Așa, bunăoară, atunci când voi preda tema „Crearea Partidului Comunist din România” voi apela, ca și cu alte prilejuri, la cunoștințele de socialism științific și economie politică ale elevilor, cunoștințe care mă ajută în cea mai largă măsură să-i fac să înțeleagă esența fenomenelor istorice și raporturile dintre ele. Voi insista îndeosebi, firește, asupra problemelor care au cea mai mare însemnătate. Mă voi opri, de exemplu, la sublinierea faptului că crearea Partidului Comunist din România a constituit o victorie istorică a leninismului împotriva oportunistului și reformismului în mișcarea muncitorească din România, că prin crearea lui proletariatul și-a făcut partidul său revoluționar, forță politică capabilă să-l conducă în lupta pentru apărarea independenței naționale, pentru răsturnarea regimului burghezo-moșieresc și instaurarea dictaturii proletariatului, că Partidul Comunist din România a continuat și a dezvoltat cele mai glorioase tradiții de luptă ale poporului nostru, pe care mișcarea muncitorească le-a ridicat pe o treaptă superioară. Ținând seama de nivelul în general ridicat al pregătirii elevilor din clasa a XI-a, consider că este indicat să apelez și la anumite materiale bibliografice. În studierea temei pe care am menționat-o, de exemplu, voi folosi unele documente din istoria P.C.R.

De asemenea, atunci când voi preda tema „Luptele eroice ale

muncitorilor cefești și petroliști din anul 1933, organizate și conduse de Partidul Comunist din România” voi insista asupra unor elemente cheie cum este, bunăoară, faptul că aceste lupte au reprezentat o mișcare socială de mare amploare împotriva exploatarea capitaliste, desfășurată în condițiile cind pe arena internațională statele capitaliste pregăteau războiul antisovietic iar unele din ele treceau pe față la dictatura fascistă. Înțelegerea conținutului acestei lecții cit și a raportului dintre evenimentele despre care tratează ea obligă la o predare cit mai sistematică. De aceea mi-am alcătuit încă de pe acum un plan de predare amănunțit avind în vedere elementele principale. Voi stăruii astfel, în primul rând, mai ales asupra cauzelor economice, sociale și politice ale luptelor duse de cefești și petroliști. Mă voi opri apoi asupra programului acestor lupte, asupra forțelor care au participat la ele, asupra formelor în care s-a manifestat lupta revoluționară, asupra desfășurării evenimentelor. În sfârșit, la concluzii voi vorbi despre urmările interne ale luptelor duse de cefești și petroliști și despre însemnătatea lor pe plan internațional. În cursul întregii lecții, voi scoate în evidență rolul conducător al Partidului Comunist din România care, călăuzindu-se după hotărârile adoptate de Congresul al V-lea al P.C.R., a mobilizat proletariatul la lupta revoluționară și a condus nemijlocit această luptă.

În încheierea lecției voi face cunoscute elevilor cuvintele tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej care a arătat că prin înaltul lor nivel de organizare, prin amploarea și spiritul lor revoluționar, luptele cefeștilor și petroliștilor au marcat un moment de cotitură în dezvoltarea partidului și a întregii mișcări muncitorești.

În același mod, insistînd îndeosebi asupra înțelegerii evenimentelor istorice, voi preda și alte teme cum ar fi „Insurecția armată de la 23 August 1944”, „Revoluția populară în țara noastră”, „Politica externă a R.P.R.” etc.

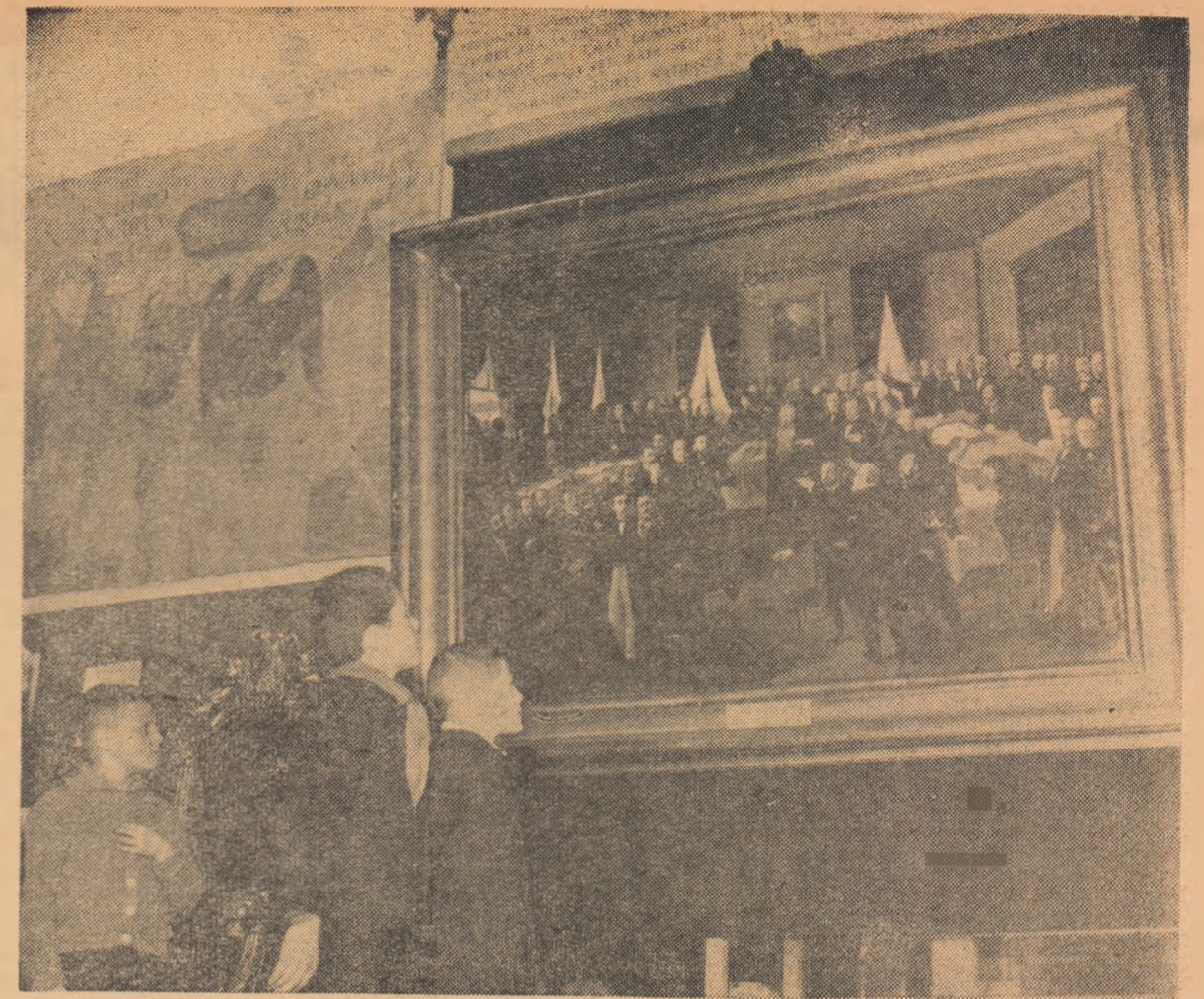
Țin să precizez că, insistînd asupra înțelegerii temeinice a cunoștințelor din lecțiile la zi, nu voi pierde niciodată prilejul să mă refer, atunci cînd lucrul acesta este posibil, la cunoștințele asimilate anterior de elevi. Mă voi străduii astfel ca, pe lângă orelle speciale de recapitulare, să țin mereu proaspete în memoria elevilor și pe această cale cunoștințele pe care vor trebui să le dovedească la examenul de maturitate.

Prof. P. V. GRIGORIU

DE LA CUNOSCUȚ LA NECUNOSCUȚ

Cunoașterea faptelor și fenomenelor istorice îi ajută pe elevi să înțeleagă trecutul și prezentul societății. evoluția ei progresivă sub aspect economic, social, politic și cultural. Printre elementele de care depinde înțelegerea aprofundată a cunoștințelor de istorie prezentate în lecții, un loc de frunte îl ocupă măsura în care profesorul știe să poarte de la fapte apropiate, cunoscute elevilor pentru ca pe baza lor să facă accesibile problemele noi, necunoscute.

În clasele I—IV, aplicarea principiului de la cunoscut la necunoscut în transmiterea cunoștințelor de istorie nu comportă dificultăți. La clasa I, de pildă, programa prevede (în cadrul lecțiilor de citire) predarea unor cunoștințe privind realizările de seamă ale regimului nostru democratic-popular, cunoștințe pe care învățătorii le fac accesibile pornind de la exemplificări din me-

Școlari din Capitală în vizită la Muzeul Militar Central

Utilizînd elemente de istorie locală

În formarea și consolidarea noțiunilor de istorie, un rol important îl are folosirea elementelor de istorie locală ca primă treaptă de cunoaștere a faptelor istorice. Iată de ce profesorii de istorie de la Școala medie „Aurel Vlaicu” din Orăștie utilizează larg în lecțiile lor asemenea elemente.

După cum se știe, raionul Orăștie, ca și întreaga regiune Hunedoara, de altfel, sînt foarte bogate în urme istorice care vorbesc despre evoluția poporului nostru pe aceste meleaguri începînd cu orînduirea comunei primitive și pînă în vremurile recente. De exemplu, tratînd despre orînduirea comunei primitive, profesorii le vorbesc elevilor despre urmele de la Ohaba-Ponor, de la Cioclovina sau de la Turdaș, unde s-au descoperit numeroase obiecte datînd din neolitic. Elevii au avut, de asemenea, prilejul să viziteze șantierul arheologic din localitatea Deva, Simeria, unde au fost găsite obiecte din epoca bronzului, ca și cetățile Costești, Grădiște, Blidaru, Piatra Roșie, bogate în urme ale culturii materiale din statul sclavagist dac. La rîndul lor, lecțiile despre epoca sclavagismului clasic au fost ilustrate prin referiri la Germisara (Geoagiu), Apulum (Alba

Iulia) etc. exploatate de romani pentru bogățiile lor.

Însuși orașul lor, Orăștie, le-a furnizat elevilor nenumărate mărturii despre trecutul poporului. Ei au cunoscut, la fața locului, meleagurile unde se întindea vechea așezare a orașului și au cercetat apoi bogatul material existent la muzeul din localitate. Aici au găsit, bunăoară, documente impresionante despre răscoala de la 1526, condusă de Ivan Țarul, pornită din Banat și care a ajuns pînă la Orăștie, sau despre răscoala din 1784, care reprezintă cea mai puternică ridicare a iobagilor din Transilvania pentru înlăturarea feudalismului. Aceste documente le-au dat posibilitatea să înțeleagă mai adînc cauzele care au dus la izbucnirea răscoalelor antifeudale, caracterul răscoalelor etc. Tot atît de impresionantă a fost pentru elevi cunoașterea unor documente care vorbesc despre istoria mișcării muncitorești pe meleagurile hunedorene.

Metodele și procedeele de utilizare a elementelor locale în predarea istoriei patriei sînt variate. Unii profesori, de pildă, au prezentat date despre istoria locală în expunerea noilor lecții, făcînd apel la cunoștințele elevi-

lor despre raion și regiune. Alții au citit documente sau fragmente din literatura beletristică privitoare la istoria ținutului natal. Și mai eficiente s-au dovedit excursiile la monumentele istorice și vizitele la muzeele și expozițiile din regiune, ca și lecțiile ținute la muzeul din Orăștie, cu sprijinul directorului acestuia, profesorul Ioachim Rodeanu.

În general, profesorii de la Școala medie „Aurel Vlaicu” din Orăștie țin o legătură strînsă cu conducerea muzeului raional. Ei cercetează cu regularitate fondul documentar al muzeului, oprindu-se asupra tuturor materialelor importante pentru îmbogățirea cunoștințelor elevilor și pentru întărirea muncii de educare patriotică a acestora.

Pe de altă parte, profesorii, cu ajutorul elevilor, au început să colecteze obiecte care vor alcătui un muzeu istoric școlar. La colectarea acestor materiale sînt folosite excursiile ce se organizează în cadrul raionului, al regiunii, ca și în alte localități din țară, de unde achiziționează obiecte reprezentative și documente ce atestă momente din istoria patriei.

Prof. RADU VASILE
Orăștie

În mod curent, profesorul se rezumă la prezentarea așezării Egiptului antic sau a Romei antice și apoi, fără nici o tranziție, prezintă elevilor unele întâmplări istorice de acum multe milenii. Îndeobște, acest uriaș salt în timp, în lumi îndepărtate, despre care elevii nu au nici un fel de reprezentări, pe care nu le pot lega de nimic cunoscut, este greu realizat de ei. Foarte dificilă este, în aceste cazuri, și localizarea evenimentelor istorice, pentru că prima hartă politică a lumii este prezentată în clasa a V-a de un profesor de istorie, care în mod obișnuit n-are vreme să se ocupe de noțiunile geografice ale elevilor.

O cale pe care o putem folosi în acest caz este aceea de a porni de la evenimentele contemporane referitoare la poporul a cărui istorie o studiem.

Cred, de asemenea, că orele puse la dispoziția profesorului,

pot fi folosite în clasa a V-a, la începutul fiecărui trimestru, pentru orientarea elevilor pe harta istorică și pe harta politică a lumii, cu referire specială la statele a căror istorie o vom preda în trimestrul respectiv.

Desigur că, pentru a putea să pornească de la evenimentele contemporane, profesorul de istorie trebuie să fie mereu la curent cu aceste evenimente.

Numai pornind de la cunoscut la necunoscut îi vom face pe elevi să înțeleagă perspectiva istorică a faptelor și fenomenelor istorice, relațiile de cauzalitate ce există între ele, să-și dea seama că istoria omenirii este istoria luptei maselor împotriva asupritorilor, pentru libertate și independență, pentru o lume lipsită de exploatare.

Prof. EUGEN COROAMĂ
Școala medie nr. 1
Dorohoi-Suceava

TEHNICA MODERNA

in predare

In cadrul mijloacelor tehnice moderne de predare, cu uriașe perspective de utilizare, televiziunea ocupă un loc de frunte.

Apariția termenului „tele-pedagogie” și recunoașterea de către majoritatea specialiștilor din întreaga lume a realității pe care o desemnează acest termen înseamnă implicit că în acest caz nu mai avem de-a face cu anumite modificări în tehnica și metodică predării, ci cu un capitol nou, bine conturat, al pedagogiei. De altfel, începând cu utilizarea televiziunii în scopuri didactice, pătrundem în domenii noi ale psihologiei pedagogice și pedagogiei, al căror fundament științific și ale căror principii se află în plin proces de elaborare.

II. TELE-PEDAGOGIA

Introducerea televiziunii în procesul de învățământ are o istorie foarte recentă dar foarte frământată. Specialiștii — și nu numai ei — au purtat și poartă încă numeroase discuții asupra rolului televiziunii în cadrul procesului instructiv-educativ, asupra ponderii și modalităților utilizării sale în cadrul acestui proces. Alături de numeroși adepți înflăcărați, care văd în televiziune un mijloc puternic de modernizare a procesului de învățământ, au existat și mai există încă adversari înverșunați ai televiziunii, a căror opoziție a luat chiar, în unele locuri, forma unor veritabile „răscoale împotriva mașinii”. Fapt cert este că, în ciuda acestei adversități declarate, ideea utilizării televiziunii ca modalitate de instruire și educație cîștigă teren, cucerind încontestabile victorii în lumea întreagă.

Primele emisiuni de televiziune pentru învățământ și-au făcut apariția în Europa de abia în anul 1952. După o perioadă de aproximativ cinci ani, în care nu s-au semnalat în această direcție progrese prea însemnate, urmează, începând din anul 1957, un veritabil asalt al emisiunilor școlare televizate în programele majorității studiourilor de televiziune. Este etapa cînd și în țara noastră se acordă o tot mai mare atenție emisiunilor televizate pentru elevi (despre care, de altfel, „Gazeta învățământului” a publicat de curînd o pagină specială).

Principalele tipuri de emisiuni televizate în scopuri instructiv-educative sînt aceleași ca și în domeniul radiofonic: emisiuni pentru lărgirea orizontului cultural-științific, emisiuni de tip utilitar, pentru pregătirea școlară a adulților prin cursuri fără frecvență (merită relevată, de exemplu, contribuția televiziunii cubane la campania de lichidare a analfabetismului) și emisiunile cu caracter didactic pentru tineretul de vîrstă școlară. Stațiile care recepționează emisiunile cu caracter didactic pot fi amplasate chiar în școli, pentru a deservii, fiecare, treizeci pînă la cincizeci de elevi. În această privință

părerile specialiștilor sînt încă împărțite: unii susțin că grupurile elevilor telespectatori pot să depășească numărul de 50-60, în timp ce majoritatea opinează pentru grupuri mult mai reduse, cu 15-35 de ascultători.

Eficacitatea învățămîntului prin televiziune este strîns legată de condițiile tehnice ale recepției, în primul rînd de claritatea imaginii și lizibilitatea textelor. Inginerii specialiști în domeniul televiziunii studiază în acest scop diferite metode, dintre care cea mai larg susținută în momentul de față este proiectarea imaginii printr-un obiectiv special pe un ecran de cinematograf. Aceasta impune însă întunecarea sălii de proiectie, implicînd o serie de dificultăți caracteristice proiectiilor cinematografice. Soluția cea mai rentabilă în prezent, cînd ecranele televizoarelor nu depășesc 54 de cm, ar putea fi folosirea unui aparat receptor la fiecare grupă de 15 pînă la 20 de elevi. Prin sistemul coviziunii receptoarele pot fi simplificate și alimentate printr-un cablu pornind de la receptorul central. Unii specialiști socotesc că în acest fel s-ar da posibilitatea ca emisiunile-lecții să fie vizionate într-o singură sală, de pildă un amfiteatru, de către 120-200 de elevi.

Ca în toate celelalte domenii didactice, și în tele-pedagogie se conturează, pe baza experimentelor efectuate de specialiști, forme specifice de aplicare a principiilor de învățământ. Se subliniază în primul rînd faptul că lecția televizată ar putea lua asupra ei o parte însemnată din ponderea predării, orientîndu-i pe elevi să gîndească științific, să rezolve probleme, să-și însușească cunoștințe și noțiuni noi și să le generalizeze. În același timp, ea poate realiza unele aplicații practice și da posibilitatea de a se îndeplini unele sarcini educative ale predării. Aceasta nu înseamnă însă că lecțiile televizate vor putea înlocui integral pe profesor, întrucît ele nu creează nici un fel de posibilități de co-

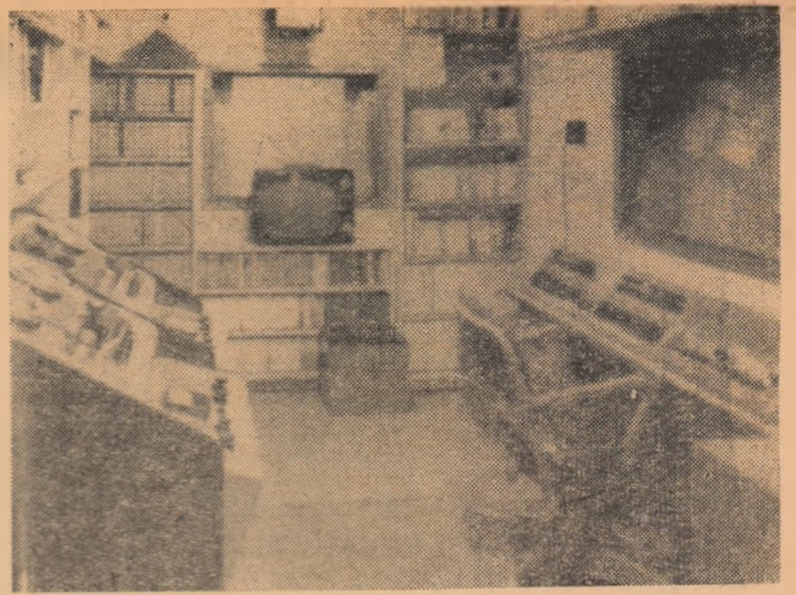
municare directă între cel ce predă lecția și elevi.

Se consideră că orizontul de cunoștințe al elevilor poate fi lărgit dacă lecția televizată este asociată cu alte activități școlare și, mai ales, dacă este încorporată în ansamblul procesului instructiv-educativ. Profesorul va putea prezenta astfel în prealabil datele necesare înțelegerii emisiunii care urmează, va putea înfățișa în mare conținutul ei, va putea organiza discuții în legătură cu cele vizionate, precum și alte activități complementare.

Eficiența lecțiilor televizate va fi cu atît mai mare cu cît cei ce le vizionează vor îndeplini ei înșiși un rol activ pe parcursul ei, fiind puși în situația să aplice cunoștințele nou însușite pe măsură ce le sînt prezentate, să răspundă unor întrebări formulate de profesorul care prezintă emisiunea, să repete unele cunoștințe ce li se transmit, să rezolve probleme etc. și, în același timp, dacă li se va crea posibilitatea să verifice, cu ajutorul profesorului de specialitate care îi îndrumă, exactitatea rezultatelor obținute.

Pregătirea celor ce vor studia cu ajutorul televiziunii va putea deveni mai temeinică dacă lecția televizată va prezenta faptele în mod ilustrativ, pe baza a numeroase exemple și dacă va repeta demonstrațiile în forme variate. Valoarea instructivă a unei lecții televizate va fi cu atît mai mare cu cît exemplele folosite vor fi mai numeroase, cu condiția ca acestea să nu-i obosească pe elevi sau să nu le provoace plictiseala prin monotonia expunerii.

Totodată, pentru a asigura sublinierea a ceea ce este esențial în lecție, se impune folosirea mijloacelor telegenice specifice. Specialiștii care vor transmite emisiunile vor trebui să aleagă, pe parcursul acestora, cele mai potrivite distanțe focale, să varieze conform necesităților lărgimea cîmpului, să dozeze, în funcție de importanța fiecărei probleme, volumul indicațiilor verbale și al materialului vizual și sonor, folosind în același timp, prin procedeu supraîmpărțirii, săgeți indicatoare și unele unghiuri par-

Studioul de școală al unui centru local de televiziune experimental pe linia instituției de învățământ

ticulare de luat vederi. Se impune de asemenea asigurarea unui ritm și a unei ordini de prezentare a materialului care să dea elevilor posibilitatea de a înțelege complet cunoștințele transmise. În această privință joacă un rol deosebit de important și luarea în seamă a experienței anterioare a școlarii ca telespectatori. În lumina progreselor înregistrate în ultimul timp, se pare că emisiunile „în direct”, adică transmise chiar în momentul luării vederii, vor fi înlocuite treptat cu emisiuni filmate în prealabil, care prezintă avantajul repetării secvențelor pînă la obținerea unor imagini optime.

Aceste trăsături specifice ale aplicării principiilor de învățământ în tele-pedagogie au fost determinate în urma unor numeroase experiențe efectuate în cadrul stațiilor de recepție ale unor centre experimentale de predare. Eficacitatea lecțiilor televizate a fost verificată atît în urma rezultatelor obținute de elevi la examenele finale cît și prin diferite probe orale, scrise și practice efectuate pe parcurs. Statisticile arată că, în cadrul experimentelor, la peste 30 la sută din cazuri s-au obținut rezultate superioare celor dobîndite prin formele clasice de învățământ, în 60 la sută din cazuri rezultate egale și doar în 7 la sută din cazuri rezultate inferioare.

Experiențele cu privire la eficacitatea învățămîntului prin televiziune efectuate în rîndurile unor elevi de diferite vîrste i-au determinat pe psiho-pedagogi să ajungă la concluzia că în prezent această formă de predare ar fi mai indicată în primele șapte sau opt clase, ai căror elevi s-au familiarizat de la o vîrstă mai mică cu emisiunile de televiziune. În același timp, ei socotesc că este bine ca școlarii să fie obișnuți cu lecțiile televizate încă din prima clasă. Dificultăți mai mari și deci o eficacitate oarecum mai scăzută ar prezenta utilizarea lecțiilor televizate la nivelul școlii medii sau al învățămîntului superior, elevii mari și studenții fiind obișnuți cu discuții ample în clasă sau în sala de cursuri.

Specialiștii acordă o atenție deosebită posibilităților pe care le oferă emisiunile pentru predarea limbilor străine, la care combinarea semnalelor auditive și vizuale ar permite elevilor telespectatori să vadă cum este modelat sunetul în momentul emiterii lui. De asemenea, lecțiile televizate de limbi străine ar favoriza imbinarea studiului cu educația estetică prin prezentarea, după lecție, a unor fragmente de spectacole interpretate în limba predată.

Este evident însă că rolul cel mai important al emisiunilor didactice televizate constă în dezvoltarea desfășurării fenomenelor și proceselor din domeniul științelor exacte și al tehnicii, unde intuiția joacă un rol predominant în însușirea cunoștințelor. Într-adevăr, o emisiune televizată poate asigura, în această privință, observarea unor aspecte pe care nu le înfățișează nici o altă formă de predare. Un experiment efectuat în rîndurile unor elevi care se pregăteau pentru examenul de maturitate a arătat că în circa 15 ore de emisiune ei și-au consolidat un volum de cu-

noștințe pentru care ar fi avut nevoie, în cadrul lecțiilor clasice de recapitulare, de peste o sută de ore de studiu.

Experiențele privind învățămîntul prin televiziune au relevat și unele probleme privind elaborarea unor programe și manuale adecvate, pregătirea personalului didactic de specialitate etc.

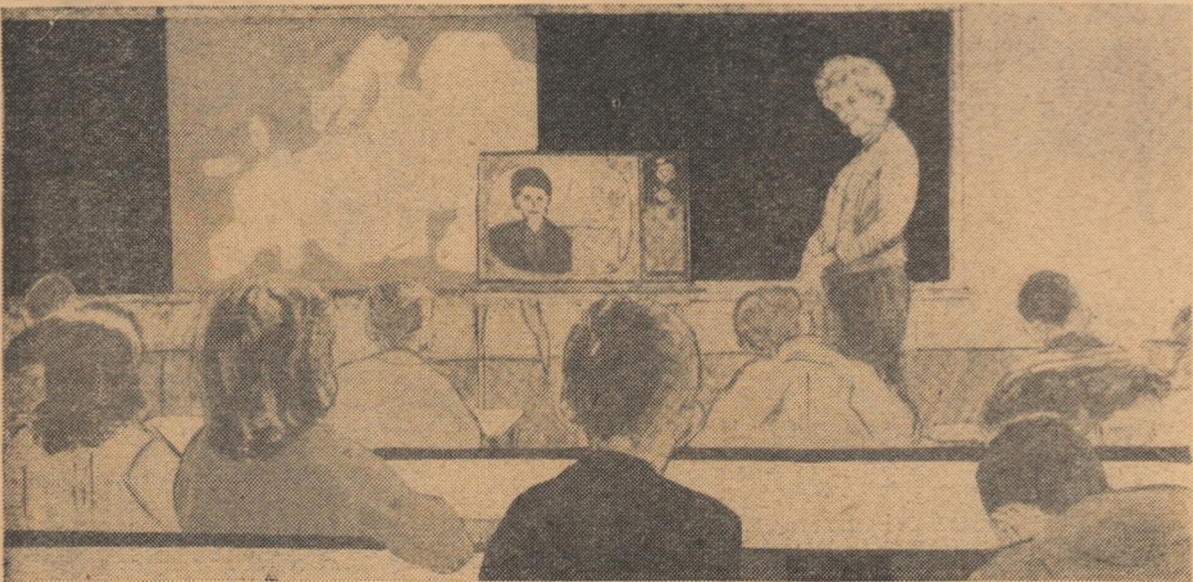
Cu referire la manuale specialiștii preconizează editarea unor lucrări ajutătoare bogat ilustrate, cuprinzînd exemplificări și scurte explicații referitoare la principalele teme predate, care au drept scop rememorarea datelor esențiale ale lecțiilor și facilitarea efectuării unor teme și lucrări practice. Crearea pe lîngă centrele didactice experimentale ale studiourilor de televiziune a unor colective largi de colaboratori din rîndul profesorilor de specialitate ar putea ajuta la stabilirea structurii specifice a acestor manuale. Unii cercetători propun ca primele manuale ajutătoare, cu caracter experimental, să fie difuzate sub forma unor broșuri, cuprinzînd fiecare cite o temă distinctă.

De asemenea, în unele locuri se preconizează măsuri pentru formarea, prin cursuri speciale, a personalului didactic necesar — profesori care urmează să predea lecțiile televizate și care să utilizeze în școli aceste lecții. Este evident că acestor profesori — și îndeosebi celor care predau lecțiile televizate — le vor fi necesare o multime de cunoștințe și deprinderi noi (la această problemă ne vom referi mai pe larg în cuprinsul capitolului „Profilul profesorului din deceniile următoare”, pe care îl vom publica într-un număr viitor).

În prezentarea de față ne-am referit exclusiv la perspectivele emisiunilor cu caracter didactic transmise de stațiile centrale de televiziune, așa numitele „emisiuni în circuit liber”. Alături de acestea vor lua însă o tot mai mare amploare „emisiunile în circuit închis”, realizate de stații de televiziune locale. Acestea se organizează mai ales pe lîngă unele instituții de învățământ superior (așa este de pildă, în țara noastră, studioul de televiziune al Institutului medico-farmaceutic din București), sau pe lîngă unele centre metodicopedagogice interșcolare. Avantajele acestor emisiuni sînt determinate de faptul că ele se pot adapta mult mai precis specificului condițiilor locale de învățământ.

Resursele utilizării televiziunii în învățământ par să fie nebanuit de largi. Să ne gîndim numai la faptul că specialiștii preconizează și experimentează transmiterea unor emisiuni-lecții în culori și chiar — poate nu peste multă vreme — în relief. Perspective și mai ample în ceea ce privește utilizarea televiziunii în învățământ va deschide dezvoltarea colaborării pe plan mondial în folosirea sateliților pentru telecomunicații, datorită cărora se va realiza participarea elevilor ca spectatori la unele evenimente principale ale istoriei contemporane.

Prezentare de M. HERIVAN

Desfășurarea unei lecții experimentale televizate, combinată cu prezentarea altor tipuri de material didactic

Cabinetele Școlii medii „Emil Racoviță“

Căutând căi pentru continuă ridicare a eficienței lecției, Școala medie „Emil Racoviță“ din București a organizat în mod experimental cu sprijinul secției de învățământ a Sfatului popular al Capitalei, predarea disciplinelor de învățământ în cabinete de specialitate. În acest scop, pe lângă cabinetele de fizică, chimie, științe naturale existente în școală, s-au amenajat cabinete pentru predarea matematicii, literaturii, istoriei, geografiei, desenului și muzicii — care au fost dotate cu un material didactic bogat și variat, ce include pe lângă aparate, planșe, mulaje etc., numeroase mijloace audio-vizuale moderne: filme și diafilme, benzi de magnetofon etc.

Să ne oprim de exemplu în cabinetul de literatură. Portretele și citatele cu care sînt împodobite pereții acestuia creează o atmosferă prietenoasă studiului literaturii, dezvoltă interesul elevilor pentru cunoașterea operei scriitorilor noștri clasici și contemporani.

Într-una din vitrinele cabinetului, consacrată literaturii vechi, se află reproducerea după paginile unor manuscrise slavone — Evangheliarul lui Ștefan Rareș, Codicele Voronețean, Codex Neogoiianus, Psalterul în versuri a lui Dosoftei — precum și o pagină din „Alexandru“. Tot aici elevii pot vedea o reproducere după scrisoarea lui Neacșu din 1521, ca și numeroase alte materiale care înlesnesc și fac mai interesant studiul literaturii vechi. Vitrina dedicată literaturii române moderne conține materiale în legătură cu creația marilor clasici ai literaturii noastre. Iată fotocopia unei pagini din „Măști române“, alături de care se găsește pamfletul lui Corneliu — 1907 din primăvară pînă-n toamnă“. În aceeași vitrină se află diferite ediții ale clasicii noștri, sau unele studii despre aceștia. Cea de a treia vitrină, care se referă la literatura actuală conține, printre altele, și manuscrise originale ale unor scriitori ca Victor Eftimiu, Maria Banuș, Nicolae Labiș etc.

Foarte util pentru instruirea temeinică a elevilor s-a dovedit a fi și cabinetul de istorie. Pentru înzestrarea acestuia, pe lângă hărțile istorice aditate de Ministerul Învățămîntului s-au folosit și hărți confectionate cu mijloace locale, cu ajutorul elevilor și al părinților. Aceste hărți — Grecia antică, harta coloniilor grecești, harta Europei în anul XVI, Europa după pasul vestfalic etc. S-au procurat de asemenea albume istorice și s-au confectionat panouri cu fotografii grupate pe teme, care înfățișează monumente ale trecutului.

De loc important în acest cabinet îl ocupă piesele muzeistice referitoare la istoria patriei noastre. Printre acestea se numără, de exemplu, oscarul din epoca neolitică și un album paleografic etc. Deosebit de interesant pentru lecțiile de istorie sînt diavinele și imaginile reprezentând momente importante din lupta clasei noastre muncitoare, cu conducerea partidului împotriva arinduirii capitaliste, pentru construirea socialismului și dezvoltarea construcției socialiste.

În prezent colecția profesorilor de istorie, ajutată de ajutorul elevilor, o mică colecție muzeistă.

Se înfățișează mereu și materialul cu care este înzestrat cabinetul de geografie al școlii, întrucît complexitatea problemei pe care le abordează studii geografiei reclama o mare diversitate de hărți, tablouri, ilustrații, colecții etc.

În mobilierul special confectionat cu care a fost dotat cabinetul de geografie se păstrează numeroase planșe cu caracter geografic ilustrate de elevi. În vitrine sînt expuse albume, cartele, modele de relief. Un loc de frumusețe îl ocupă între materialele didactice cu care este înzestrat cabinetul de geografie, numeroase hărți vândute pe teme, printre care de a deosebită valoare este harta în relief a Republicii Populare Române.

O contribuție deosebit de importantă la buna pregătire a elevilor o aduce cabinetul de matematică, înzestrat îndeosebit cu materiale menite a ajuta elevii să înțeleagă termenii, măsurarea și proprietatea figurilor geometrice, să înțeleagă relațiile dintre ele, să-și dezvolte imaginația spațială. În acest cabinet se află numeroase modele executate la carton, lemn, sticlă, material plastic etc., datorită cărora elevii înțeleg mai ușor și mai adânc o serie întreagă de cunoștințe de geometrie — de exemplu cunoștințele privitoare la teorema celor trei perpendiculare, teorema lui Desargues, la problemele legate de proiecții, de simetrii ș.a.m.d. Același scop îl servesc și numeroasele planșe expuse în cabinet, care reprezintă secțiuni în corpurile geometrice sau exemplifică probleme cu caracter practic.

De mare utilitate sînt și modelele pentru studiul trigonometriei, care arată cum se poate calcula înălțimea unui coș de fabrică, a unui far, suprafața acoperișului unei clădiri.

Cabinetul posedă de asemenea, o vitrină cu material ilustrativ necesar înțelegării lecțiilor de aritmetică.

Condiții bune de pregătire a elevilor, corespunzătoare cerințelor actuale în acest domeniu, au fost realizate prin înfățișarea cabinetului de desen al școlii. Acesta este dotat cu mese la care se pot realiza ușor planșele de desen, precum și cu truse de lucru; pentru fiecare elev în parte. În dulăpuri-vitrină se află un bogat material didactic pentru desenul artistic — mulaje, piese de ceramică, planșe demonstrative, reproduceri după lucrările celor mai buni artiști plastici ai țării noastre — precum și pentru desenul tehnic — modele de suprafețe plane, de corpuri geometrice, piese utilizate în industrie ș.a.m.d.

Trebuie să vorbim în sfîrșit despre cabinetul de muzică al școlii, care contribuie mult la dezvoltarea educației estetice a elevilor. În sala destinată acestui cabinet se află un pic-up, un magnetofon și un pian care dau profesorilor de specialitate posibilitatea ca după expunerea teoretică a lecțiilor, să organizeze audii ce sporesc interesul elevilor pentru cunoștințele predate și le trezesc gustul pentru frumos, înlesnind în același timp lărgirea orizontului lor de cultură generală. Cabinetul este dotat cu o discotecă cuprinzînd compozițiile clasice muzicii universale, precum și lucrări ale compozitorilor noștri.

Organizarea — pe lângă cabinetele de fizică, chimie și științe naturale existente dinainte în școală — a unor cabinete pentru studiul celorlalte materii de învățământ, desfășurarea lecțiilor în aceste cabinete, care dispun de un material didactic variat și bogat, a făcut să crească accesibilitatea cunoștințelor, a dat lecțiilor un caracter mai atractiv, mai viu și mai interesant. Toate acestea se răsfrîng asupra calității cunoștințelor elevilor, care au devenit mai precise și mai temeinice. În același timp, a crescut curiozitatea lor științifică, interesul lor pentru cercetare și studiu.

Prof. ALEXANDRU IORDACHE

Cabinetul de matematică este înzestrat cu valoroase materiale pentru predarea geometriei, trigonometriei, astronomiei etc.

Experiențe în cabinetul de chimie al școlii

În cabinetul de științe naturale

O parte din materialul didactic folosit la lecțiile predate în cabinetul de geografie

CORRESPONDENȚA

Scrisorile - una câte una...

In rubrica de față ne propunem să întirziem puțin asupra scrisorilor primite în redacție, prezentându-le mai întâi una câte una și privindu-le apoi în ansamblu.

In legătură cu munca pentru îmbunătățirea modului cum se exprimă elevii în scris și prin viu grai, profesorul **I. Andran** din Cluj ne scrie despre un simpozion care s-a organizat în orașul său cu profesorii de limba română. La acest simpozion s-au discutat numeroase aspecte ale problemei, dintre care amintim: „Organizarea lecțiilor de ortografie”. „Frontul comun pentru omarea deprinderilor de exprimare corectă”. „Metode și procedee specifice de predare a limbii romine în secțiile cu limbă de predare maghiară”. „In-dreptarea greșelilor de limbă din compozițiile elevilor”.

Preocupări legate de aceeași problemă a ridicării nivelului de cunoștințe gramaticale ale elevilor ne semnălează și tov. **Florentin Catan**, de la Școala medie „A. I. Ioan Cuza” din Alexan-

discutând într-o ședință a comisiei metodice succesele dobândite în această direcție cit și lacunele care se mai manifestă încă în cunoștințele de limbă ale elevilor, profesorii din Alexandria au stabilit cauzele deficiențelor și modalitățile prin care se poate ajunge la înlăturarea lor.

Invățătoarea **Doina Mărghitaș** de la Școala de 8 ani din Poieni, raionul Huertin, ne împărtășește într-o scrisoare recentă câteva din preocupările sale legate de însușirea normelor ortografice de către elevii din clasele I-IV. Ea referă la diverse procedee utilizate în corectarea caietelor (observații verbale sau în scris pe marginea temelor lucrate de elevi), la organizarea momentului ortografic, la „tabla ortografică” pe care a înființat-o în clasă și unde sunt afișate săptăminal exmple ilustrând problemele ortografice recent studiate.

Tovarășa **Elisabeta Rădulescu**, invățătoare la Școala nr. 29 din București, ne scrie despre unele „artificii” prin care le-a făcut cunoscute elevilor ei din clasele I-IV problemele de gramatică pentru a-i ajuta să-și însușească pe cale empirică o serie de norme ortografice. Ea se referă, astfel la o sumedenie de exemple care demonstrează că în condițiile predării la clasele mici sînt de un real folos omonimiile fonetice. Apelînd la acestea, li se pot explica elevilor, pe baza deosebirilor semantice, diferențierile de grafie.

Subordonate aceluiași scop al cultivării exprimării elevilor sînt și preocupările profesorului **Ian Popescu** de la Școala de 8 ani din comuna Bărbătești, raionul Gilort, care arată în scrisoarea sa că pentru a îmbogăți vocabularul elevilor nu se rezumă numai la explicarea cuvintelor ne-cunoscute, ci îi determină să le și folosească în contexte care îi dau certitudinea înțelegerii lor depline.

Plecînd de la problema modului în care se exprimă elevii, același profesor se referă la felul în care ei reproduc conținutul de idei al operelor literare învățate arătînd că unii elevi, deși cunosc bine conținutul operelor studiate, li redau în fraze plate, banale. Iată de ce tov. Popescu pledează pentru necesitatea de a-i obișnui pe elevi cu formulări complexe, literare.

Tratînd aceeași problemă dintr-un alt punct de vedere, invățătoarea **Margareta Cortun**, de la Școala de 8 ani din comuna Traian, raionul Turnu Măgurele, se referă îndeosebi la problema memorării mecanice a lecțiilor în clasele I-IV și la necesitatea ca ea să fie înlocuită cu reproducerea ideilor pe baza în-

țelegerii logice a conținutului lor. „In această privință - scrie tov. Cortun - sîntem de multe ori vinovați și noi, învățătorii, care dăm nu o dată unui elev ce reproduce lecția „pe de rost” note mari, în timp ce altuia care, folosînd mijloace de exprimare proprii, vorbește mai lent, mai greoi, îi punem o notă mai mică. O astfel de apreciere a cunoștințelor îi împinge adesea pe elevi către memorarea mecanică”. In continuare tov. Cortun enumeră și citeva din procedeele folosite de ea pentru a împiedica formarea acestei proaste deprinderi, subliniînd utilitatea întrebărilor logice menite să întreprună șirul expunerilor papagalicești, necesitatea de a da teme care să-i ajute pe elevi la în-telagerea conținutului lecției etc.

Un alt corespondent, profesorul **Chifitș Teodora** din Târgoviște ne relatează în scrisoarea sa o „metodă” cu totul deosebită de cele la care ne-am referit mai sus. Reproducem un fragment din această scrisoare.

„Vorbînd copiilor despre oamenii de știință, profesoara, entuziasmată ea însăși de tema discuției exclamă, adresîndu-se întregii clase:

— Să fiți la fel ca Edison! Să nu rămîneți necunoscuți și oameni de rînd, căci va fi o rușine mare!

Profesoara triumfa, ochii îi scînteiau de mulțumire. Dar... un elev din prima bancă a ridicat mina.

— Poftim! — l-a invitat profesoara, radioasă.

— Dar dumneavoastră de ce nu v-ați făcut Edison?

Un moment de așteptare încordată, plină de curiozitate. Profesoara a pâlît. A răspuns la întîmplare.

— Eu, copii, sînt la o vîrstă înaintată.

— Dar ați fost tinără...
— N-am avut posibilități materiale...
— Dar parecă Edison a avut?
Comentariile sînt de prisos”.

O bună parte din scrisorile primite la redacție abordează probleme ale muncii educative.

Profesorul **Marin Nedelcu**, de la Școala de 8 ani din comuna Chișineu-Criș, raionul Criș, se referă la modalitățile folosirii recompenselor și pedepselor în școală. Pornînd de la un fapt concret, el ia în discuție oportunitatea unei sancțiuni în cazul unei abateri de la disciplina școlară. „Elevii uneia dintre clasele a XI-a — povestește tovarășul Nedelcu — au săvîrșit o abatere de la regulamentul în vigoare pentru școlile de cultură generală din țara noastră. Abaterea nu era gravă în sine, dar întreaga clasă a refuzat cu înăpîntare să-și reanșonă vinovăția. Chiar doi elevi care nu participasă la fapta respectivă s-au alăturat colegilor lor, susținîndu-le nevinovăția. In acest caz consiliul pedagogic a socotit sancțiunea foarte potrivită cu atît mai mult cu cît, dacă abaterea ar fi fost trecută cu vederea, li s-ar fi dat elevilor un prost exemplu”.

Luînd în dezbatere sarcinile muncii educative, profesorul diriginte **Ioan Toderiță** de la Școala de 8 ani din comuna Secuieni, raionul Bacău, se oprește în deosebi la rolul acesteia în combaterea răminerii în urmă la invățătură. El pune un accent deosebit pe legătura școlii cu familia ca una din căile importante pe care le poate folosi dirigintele pentru a asigura ridicarea nivelului la invățătură. In urma unor vizite repetate în familiile elevilor, a unor discuții aprofundate purtate cu părinții — arată el — a reușit să afle cauzele răminerii în urmă la invățătură ale unor elevi și să le înlăture.

Citind din basmele populare (Casa pionierilor din Roman)

„Cartea prin poștă”

LIBRARIA „CARTEA PRIN POȘTA”

din București, str. Biserica Enei nr. 16

oferă profesorilor și învățătorilor din întreaga țară posibilitatea de a-și procura următoarele lucrări apărute:

EDITURA POLITICA

x x x Dicționar enciclopedic romîn — vol. I. (A-C) 75,00 lei

EDITURA ACADEMIEI

x x x Indreptar ortografic, ortoepic și de punctuație 6,35 „

EDITURA DIDACTICA

NES T.: Confectionarea materialului didactic cu mijloace proprii — vol. II — Fizică și Chimie 13,60 „

STAMATE I.: Culegere de probleme de algebră (pentru învățămîntul mediu) 6,80 „

x x x Atlas geografic școlar 28,00 „

x x x Dicționar pedagogic — I — red. princ. I. A. Kairov 32,50 „

CURSURI UNIVERSITARE

SĂVULESCU O.: Fitopatologie — Note de curs — partea I-a 11,35 „

EDITURA ȘTIINȚIFICĂ

ANDRIEȘ GH. M.: Italia (Colecția „Pe harta lumii”) 16,50 „

BADESCU A.: Gramatica limbii engleze 28,00 „

KRIVELIOV I. A.: Legendele evanghelice și semnificația lor ed. II 3,35 „

NIESE G.: Mica fizică 11,00 „

PĂDURELEANU M.: Marea Britanie (Colecția „Pe harta lumii”) 12,00 „

x x x Etica marxistă — Crestomație 12,50 „

x x x Etnografia continentelor — studii de etnografie generală — II — Partea a II-a, partea asiatică a U.R.S.S. — sub red. lui S. P. Tolstov 14,30 „

x x x Istoria filozofiei — vol. IV — red. M. A. Dinnik și alții 28,50 „

EDITURA TEHNICA

BUZATU C.: Culegere de probleme de fizică — ed. III 14,00 „

STEINHAUS H.: Calescop matematic 11,20 „

Pentru a obține lucrările care îi interesează, învățătorii și profesorii se pot adresa printr-o simplă carte poștală librăriei „Cartea prin poștă”, care le va trimite la adresa indicată de ei, plata făcîndu-se la primire. De asemenea, profesorii și învățătorii pot comanda și alte lucrări ce le sînt necesare. In acest scop, la cerere, se expediază gratuit material bibliografic cu lucrări apărute și în curs de apariție din toate domeniile.

CONCURS

Institutul Agronomic „T. Vladimirescu” din Craiova anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

1) postul de conferențiar la disciplina ameliorarea plantelor, catedra de genetică și ameliorarea plantelor, poziția XI/1, Facultatea de horticultură;

2) postul de conferențiar la disciplina fitopatologie, catedra de protecția plantelor, poziția XII/1, Facultatea de horticultură.

Pentru participarea la concurs, cei interesați urmează să înainteze, în termen de o lună de la publicarea prezentului anunț, o cerere adresată Institutului Agronomic „T. Vladimirescu” din Craiova, însoțită de ur-

matorele acte: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau de conferențiar; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului eliberat de instituția (întreprinderea) în care își are funcția de bază; memoriul de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

Concursul se va desfășura în localul Institutului din Craiova, Str. A. I. Cuza nr. 31. Data desfășurării lui se va anunța ulterior concurenților.

Aspect de la o repetiție a echipei de dansuri populare a Școlii Nr. 165 din Capitală

